

01/10/2025
UM2025/16443/NEWD

New Delhi
Emma Hillberg
emma.hillberg@gov.se

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Remissvar för Sveriges internationella adoptionsverksamhet - lärdomar och vägen framåt (SOU 2025:61)

Sveriges ambassad i New Delhi har fått möjlighet att ge synpunkter på Sveriges internationella adoptionsverksamhet - lärdomar och vägen framåt (SOU 2025:61), Dnr S2025/01111.

Ambassadens arbete inom adoptionsverksamhet

Ambassaden i New Delhi hanterar årligen ett dussintal internationella adoptioner från Indien till Sverige. Internationella adoptioner från Indien regleras av The Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2015, med barnets bästa som överordnad princip. Endast barn som är rättsligt fria för adoption, det vill säga föräldralösa, övergivna eller överlämnade, kan bli aktuella. Indien prioriterar nationella adoptioner, vilket innebär att internationell adoption främst blir aktuell för äldre barn eller de med särskilda behov. Innan ett barn blir tillgängligt för internationell adoption ska det ha erbjudits för nationell adoption, i enlighet med gällande regelverk. Det genomförs nästan tio gånger fler nationella än internationella adoptioner i Indien. Den centrala myndigheten Central Adoption Resource Authority (CARA) ansvarar för att samordna adoptionsprocessen i Indien.

Ambassadens svar

Ambassaden i New Delhi lämnar synpunkter med utgångspunkt i de delar av utredningen som berör utlandsmyndigheternas roll, då detta har direkt koppling till vårt uppdrag och verksamhet.

Vi noterar att förslagen i SOU 2025:61 innebär att svenska utlandsmyndigheter fortsatt ska bistå Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) i ärenden som rör internationell adoption, samt

att ett samarbete med ett framtida resurscentrum för ursprungssökning föreslås.

Ambassaden vill understryka att det är Utrikesdepartementet som ansvarar för både resurstilldelning och uppdragsformulering för svenska utlandsmyndigheter. Eventuella förändringar i arbetsbelastning eller uppdrag bör därför hanteras i dialog med dem. Vi kan inte heller uttala oss om innehållet i, eller behovet av att uppdatera, förordningen (2014:115) med instruktion för utrikesrepresentationen. Frågor som rör utformning och förändring av denna förordning faller inom Utrikesdepartementets ansvar, och synpunkter bör därför också riktas direkt dit.

Med det sagt har vi i dagsläget ett gott och konstruktivt samarbete med MFoF. Vi ser även positivt på att ett samarbete med ett resurscentrum etableras, under förutsättning att ansvarsfördelningen är tydlig och att utlandsmyndigheternas roll fortsatt är att bistå inom ramen för sitt uppdrag.

Det är viktigt att beakta att ursprungssökning i Indien är förenat med stora svårigheter. Enligt gällande regelverk får ett adopterat barns rätt till information inte inkräkta på de biologiska föräldrarnas rätt till privatliv, vilket gör att myndigheter och adoptionsorganisationer ofta är mycket restriktiva med att lämna ut uppgifter. Därtill spelar kulturella faktorer en betydande roll. Adoption är i många fall förknippat med stigma, särskilt för ogifta mödrar, och det är inte ovanligt att adoptionen hålls hemlig inom den biologiska familjen. Sammantaget innebär detta att möjligheten att bistå med konkret information är begränsad, och att förväntningarna på vad en utlandsmyndighet kan bidra med i dessa ärenden behöver vara realistiska.

Vi delar bedömningen att de föreslagna uppgifterna i huvudsak ligger inom utlandsmyndigheternas befintliga uppdrag. Samtidigt vill vi understryka att om efterfrågan på stöd ökar, särskilt i länder med många adopterade, kan det krävas en översyn av resurstilldelningen för att säkerställa att uppdraget kan fullgöras på ett rättssäkert och effektivt sätt. I detta sammanhang är det också viktigt att berörd personal vid utlandsmyndigheterna ges tillgång till relevant kompetensutveckling och kunskapsstöd, för att kunna hantera dessa ärenden med den känslighet och juridiska förståelse som krävs.

I övrigt har ambassaden inga ytterligare kommentarer eller synpunkter på utredningens innehåll. Bedömningen är att de övriga förslag som lagts fram

faller utanför ambassadens kompetens- och ansvarsområde, och frågor om dessa bör hanteras av andra instanser i Sverige.

Beslut om detta yttrande har fattats av myndighetschef Jan Thesleff efter föredragning av andre ambasadsekreterare Emma Hillberg.

Jan Thesleff